

УДК 57: 378.147:378.67

ANALYSIS OF THE PREVALENCE OF DENTAL DISEASES AMONG CHILDREN AGED 12 YEARS**АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРИВАНЬ СЕРЕД ДІТЕЙ ВІКОМ 12 РОКІВ****Duda K.M. / Дуда К.М.***c.m.s, as. prof. / к.м.н., доцент***Lebid O.I / Лебидь О.І.***c.m.s, as. prof. / к.м.н., доцент**c.m.s., as. prof. / к.м.н., доц.**Ternopil National Medical University, Ternopil, Chehova 7, 46000**Тернопільський національний медичний університет, Тернопіль, Чехова 7, 46000*

Анотація: В статті наведено результати обстеження 203 учня віком 12 років, серед яких 111 хлопчиків та 92 дівчинки (54 % та 46 %), а також 41 дитини з школи-інтернату м. Стрий, серед яких 19 хлопчиків та 22 дівчинки (46 % і 54 %). Аналіз результатів дав можливість визначити поширеність ураженості карієсом тимчасових зубів та захворювань тканин пародонта у обстежених дітей.

Ключові слова: карієс, зуби, діти, поширеність, інтенсивність, гігієна

Вступ.

Стоматологічне здоров'я дитячого населення залишається актуальною проблемою в сучасному суспільстві [2, 8]. Обстеження стану стоматологічного здоров'я дітей різних регіонів України свідчать про зростання показників захворюваності карієсом та його ускладненнями, ріст патології тканин пародонта та зубощелепних аномалій [6, 7]. Численні наукові дослідження свідчать про високий рівень поширеності карієсу постійних зубів у дітей, яка в різних регіонах України складає від 65,8 % до 97,7 % при інтенсивності 2,3 зуба до 7,1 зуба [1, 4, 5]. За даними досліджень, місцевими карієсогенними факторами ризику є: патогенна мікрофлора зубного нальоту, зміни кількісних та якісних властивостей слини, вживання харчових продуктів з високим вмістом рафінованих вуглеводів, а особливо поганий і незадовільний догляд за порожниною рота.

Наукові дослідження останніх років переконливо довели, що тільки цілеспрямована, ефективна профілактична робота може істотно вплинути на зниження рівня стоматологічної захворюваності серед дітей [1, 3, 6]. Поширеним та ефективним методом профілактики карієсу та захворювань пародонту у маленьких пацієнтів є своєчасна та спланована гігієна порожнини рота. Саме тому значне місце у профілактиці карієсу в дітей посідають гігієнічне навчання й виховання.

Особливо вразливою віковою групою є діти 12 років у зв'язку з морфологічною перебудовою організму, адаптацією фізіологічних систем до навколишнього середовища, психологічним розвитком дитини [3, 5]. Висока поширеність карієсу та збільшення його ускладнень серед дітей 12 років є підставою для обґрунтування та запровадження методів первинної профілактики, що ґрунтуються на усунення факторів ризику формування та прогресування захворювання.

Мета роботи. Метою нашого дослідження стало вивчення ураження карієсу зубів та гігієнічного стану ротової порожнини серед дітей 12 років.

Матеріали і методи дослідження. З метою проведення аналізу нами було обстежено 203 учня віком 12 років, серед них 111 хлопчика та 92 дівчаток (48% та 52%), а також 41 дитина з школи-інтернату м. Стрий, серед яких 19 хлопчиків та 22 дівчинки (46% і 54%). Ступінь ураженості зубів карієсом визначали за індексами поширеності, який виражали у відсотках та інтенсивності карієсу зубів за індексом КПВ+кп поверхонь, [18] Результати опрацьовані статистично з використанням критерію Стьюдента [8].

Результати дослідження та їх обговорення. Отримані результати наших досліджень свідчать про те, що поширеність карієсу зубів серед вихованців школи-інтернату становив 94,4 % при інтенсивності КПВ+кп 6,4, тоді як у дітей загальноосвітньої школи поширеність карієсу дорівнювала показнику 86,2 % при інтенсивності КПВ+кп 5,7.

Аналізуючи показники ураженості карієсом тимчасових зубів у обстежених школярів встановлено, що поширеність карієсу є вищою у дітей школи-інтернат і становить 95,3 % при інтенсивності ураження $k_p=3,5$, тоді як у дітей школи цей показник відповідає 92,2 % при $k_p=3,1$.

При порівняльному аналізі інтенсивності карієсу зубів у дівчат та хлопців загальноосвітньої школи та вихованців інтернату встановлено, що ураженість карієсом зубів у хлопців школи-інтернату була вищою (КПВ=6,2), ніж у хлопців загальноосвітньої школи (КПВ=5,8). Схожі результати і серед обстежених дівчат, так серед вихованців інтернату показник КПВ=5,4, що є вищим в порівнянні з дівчатками цього ж віку, які навчаються у школі.

Оглянувши тканини пародонту дітей ми спостерігали здорові тканини пародонта лише в 26,2 % дітей загальноосвітньої школи та 16,2 % у вихованців школи-інтернату, а в інших визначався м'який наліт та кровоточивість ясен – 73,8 % та 83,8 % відповідно, що свідчить про погану гігієну порожнини рота та наявність запального процесу в яснах.

Висновки.

Отже, аналізуючи результати дослідження нами було встановлено, що показники інтенсивності та поширеності карієсу серед дітей 12 років досить високий. Тобто, цей період життя дитини є важливим для проведення заходів, спрямованих на підвищення резистентності постійних зубів в період змінного прикусу. Враховуючи вищезазначені дані нами було доведено, що проблеми з тканинами пародонту частіше спостерігалося в вихованців інтернату, що спричинене низьким рівнем індивідуальної гігієни порожнини рота, наявністю не пролікованих зубів та патологіями прикусу. Варто зазначити, що серед вихованців інтернату інтенсивність та поширеність каріозних захворювань була вищою, ніж серед дітей загальноосвітньої школи того ж самого віку, що зумовлене недостатньою мотивацією попередження захворювань. Враховуючи високі показники інтенсивності та поширеності карієсу твердих тканин в даному віці та наявність місцевих чинників ризику, необхідна рання діагностика захворювання. Своєчасне виявлення та усунення факторів ризику дозволять запобігти розвитку каріозних ускладнень.

Література:

1. Жугина Л.Ф. Клиническая оценка эффективности контролируемой школьной и «домашней» чистки зубов у первоклассников 6–7 лет / Л.Ф. Жугина, Е.С. Мущук, В.В. Каврыга, С.М. Грицюта // *Стоматологический журнал (РБ)*. – 2010. – № 4. – С. 326–327.
2. Смоляр Н. І. Підвищення ефективності профілактики раннього карієсу молочних зубів шляхом співпраці педіатрів і дитячих стоматологів // Н.І. Смоляр, Г.М. Солонько, І.С. Дубецька-Грабоус, Е.В. Безвущко, О.П. Мощич // *Современная педиатрия*. – 5 (45). – 2012.
3. Каськова Л.Ф. Стан гігієни порожнини рота та тканин пародонта у дітей із зубощелепними аномаліями / Л.Ф. Каськова, К.В. Марченко // *Актуальні проблеми сучасної медицини*. – 2010. - Т. 10, № 1. - С. 137 - 139.
4. Безвущко Е. В., Лагода Л. С. Значимість суб'єктивних індикаторів стоматологічного здоров'я для оцінки чинників ризику виникнення карієсу зубів у дітей // *Український стоматологічний альманах*. 2016. – № 4. С.72–77.
5. Каськова Л.Ф. Поширеність зубощелепних аномалій та стан твердих тканин зубів і тканин пародонта в дітей 11-16 років / Л.Ф. Каськова, Н.М Тараненко // *Український стоматологічний альманах*. – 2005. –№6. –С. 51–54.
6. Петрушанко Т.О. Якісний склад мікробіоценозу порожнини рота осіб молодого віку з різною інтенсивністю карієсу / Т.О. Петрушанко, В.В. Черета, Г.А. Лобань / *Світ медицини та біології*. № 1 (36). – Том 9. – 2013. – С. 57–59.
7. Pollick H. The Role of Fluoride in the Prevention of Tooth Decay // *Pediatr Clin North Am*. 2018. Vol. 65, № 5. P. 923–940.
8. Silva A. E., Menezes A. M. Obesity and dental caries // *Rev. Saude Publica*. 2013. Vol. 47, № 4. P. 799–812

References:

1. Zhugina L.F., Mushchuk E.S., Kavryga V.V., Grytsuta S.M. (2010) Klinicheskaya ocenka effektivnosti kontroliruemoi shkolnoi i "domashnei" chistki zybov u pervoklasnikov 6-7 let [Clinical evaluation of the effectiveness of controlled school and "home" teeth cleaning in first-graders 6-7 years]. *Stomatologicheskii jurnal - Dental Magazine (RB)*, 4, 326-327 [in Russian].
2. Smolyar N. I., Solonko G.M., Dubetskaya-Grabous I.S., Bezvushko E.V., Vashchich O.P. (2012) Pidvushchennia efektyvnosti profilaktuku rannioho kariesu molochnix zubiv shliahom spivpraci pediatriv ta dutiachih stomatologiv [Improving the effectiveness of prevention of early caries of milk teeth through cooperation of pediatricians and children's stomatologists]. *Sovremennaya pediatriia - Modern Pediatrics*, 5 [in Ukrainian]
3. Kaskova L.F. and Marchenko K.V. (2010) Stan hihieny porozhnnu rota na tkanun parodonta y ditei iz zuboshelepnumu anomaliamu [Condition of hygiene of the oral cavity and periodontal tissues in children with dentoscheleal anomalies]. *Aktyalni problemu suchasnoi meducunu - Current problems of modern medicine*, 10, 137 – 13 [in Ukrainian]
4. Bezvushko E.V., Lagoda L.S. Znachymist' sub"yektyvnykh indykatoriv stomatolohichnoho zdorov"ya dlya otsinky chynnykiv ryzyku vynykennya kariyesu zubiv u ditey [Significance of subjective indicators of dental health to assess the risk factors for dental caries in children]. *Ukrayins'kyi stomatolohichnyy al'manakh -Ukrainian Dental Almanac*. 2016. - № 4. P.72–77 [in Ukrainian]
5. Kaskova L.F., Taranenko N. M. (2005) Poshurenist zuboshelepnykh anomalii ta stan tverdix tkanun zubiv i tkanun parodonta y ditei 11-16 rokiv [Prevalence of tooth-jaw abnormalities and the state of hard tissues of teeth and periodontal tissues in children 11-16 years]. *Ukrainskii stomatologichnii almanax - Ukrainian Dental Almanac*, 6, 51-54 [in Ukrainian]

6. Petrushanko T.O., Chereda V.V., Loban H.A. (2013) Yakisnii sklad mikrobiocenu poroznunu rota osib molodoho viku z riznoiu intensivnistiu kariesu [Qualitative composition of microbiocenosis of the mouths of young people with different caries intensity]. *Svit meducunu ta biologii - World of Medicine and Biology*, 1, 57-59 [in Ukrainian]

7. Pollick H. The Role of Fluoride in the Prevention of Tooth Decay // *Pediatr Clin North Am*. 2018. Vol. 65, № 5. P. 923–940.

8. Silva A. E., Menezes A. M. Obesity and dental caries // *Rev. Saude Publica*. 2013. Vol. 47, № 4. P. 799–812

Abstract: *The article presents the results of a survey of 203 students aged 12 years, including 111 boys and 92 girls (54% and 46%), as well as 41 children from the boarding school in Stryy, including 19 boys and 22 girls (46% and 54 %). The analysis of the results made it possible to determine the prevalence of caries in temporary teeth and periodontal disease in the examined children.*

Key words: *caries, teeth, children, prevalence, intensity.*